

PORTEN TIL VIDEN OG OPLEVELSER

**STRATEGI
FOR
FREDERICIA
BIBLIOTEK
2015-2018**

Som andre folkebiblioteker udspringer Fredericia Bibliotek af borgerlige frihedsidealere om ytringsfrihed, religionsfrihed og ret til fri meningsdannelse. Her er lige og fri adgang til information altnafgørende. At være oplyst og have indsigt, både om sig selv og om samfundet, var og er en forudsætning for at kunne bruge sine rettigheder og ikke mindst at kunne tage aktiv del i demokratiet og samfundslivet i øvrigt.

I en moderne tid, hvor information ikke mere er en sparsom ressource, er det vigtigt for såvel borgere som politikere at holde sig for øje, hvordan det oprindelige værdigrundlag stadig gennemsyrrer biblioteket og dets virksomhed.

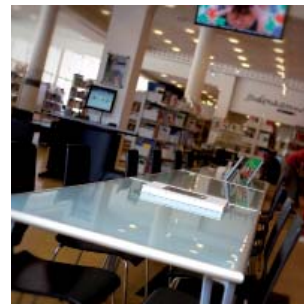
- Biblioteket opleves som et åbent, fordomsfrit og demokratisk sted.
- Biblioteket er for alle og har en høj grad af tilgængelighed.
- Biblioteket opleves som en troværdig og ordholdende samarbejdspartner.
- Bibliotekets ydelser og tilbud er båret af kvalitet.

For Fredericia Bibliotek er det væsentligt at fremhæve, at tilbud og aktiviteter altid bliver udviklet for at bidrage med konkret værdi til borgernes liv, samt at biblioteket - med strategien - fastholder kvalitet som et væsentligt kriterium for de valg, der træffes i den daglige virksomhed.

Biblioteket og visionen om Fredericia C

Med nedlæggelsen af de store industriaktiviteter på Fredericia havn er der blevet åbnet til et udviklingspotentiale, som Fredericia Kommune, sammen med diverse partnere, vil realisere gennem visionen om 'Fredericia C'. De første kanaler er gravet ud til en kanalby, der skal tiltrække ressourcestærke borgere til havneområdets boliger og give plads til kreative erhverv og inciterende byliv.

Mange andre byer, både i Danmark og udlandet, er gennem lignende transformationer fra industribyer til moderne viden- og kulturbyer. Når man kigger i deres retning, ser man gode eksempler på, at uddannelses- og kulturinstitutioner spiller væsentlige roller som generatorer for den moderne byudvikling.

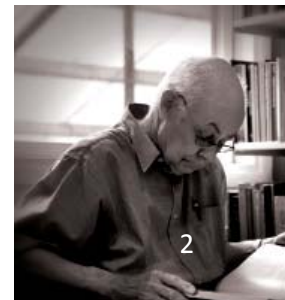
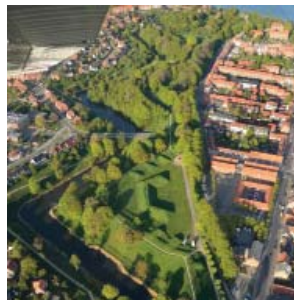
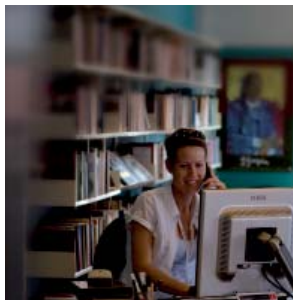

Biblioteket i det 21. århundrede

Det gælder f.eks. Helsingør, der har åbnet 'Kulturværftet' på havnen, og lagt bibliotek, kulturhus og værftsmuseum under samme tag. Eller Amsterdam, der indledte anlæggelsen af en stor bydel ved havnekajen, med opførelse af nyt centralbibliotek. Biblioteket har opnået status som et af verdens nye ikon-biblioteker. Noget lignende skyder op i Aarhus, der i 2015 indvier et af Nordeuropas største, nye biblioteker, kaldet 'Dokk1', og i Herning har man i september 2014 åbnet et bibliotek i bedste New Yorker-stil på et knudepunkt i byen, hvilket tegner til at blive en publikumsmagnet.

Som frie, åbne mødesteder og uformelle rammer om menneskers aktiviteter og fællesskaber har folkebiblioteker i opdaterede versioner fået en renæssance. Selvom digitaliseringen af hele medieområdet udfordrer bibliotekerne på de kendte dimensioner, har de stadig en stor attraktionskraft for møder mellem mennesker, om udveksling af kultur og viden. De skaber liv mellem husene og tilbyder rum til indhold- og meningsdannelse. De understøtter sammenhængskraft og medudvikler byidentitet.

I det følgende præsenteres fire udviklingsspor, der er retningsgivende for biblioteksudviklingen i Fredericia i de kommende fire år. De adresserer Fredericias demografiske og sociokulturelle udfordringer, samtidig med at de tager bestik af det ændrede mediebillede, ændret brugeradfærd og den generelle biblioteksudvikling.

Spør 1 : Biblioteket i byen

Fredericia Bibliotek har en stor tiltrækningskraft på borgerne. I 2014 havde biblioteket 292.000 fysiske besøg. Tallet viser en stigning fra 2008 på 27 %. Biblioteket generer trafik i bymidten til glæde for detailhandel og borgere og er, som i andre byer, en vigtig aktør i byudviklingen.

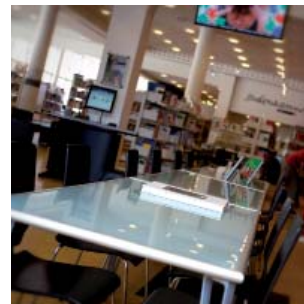
Det høje besøgstal gør Fredericia Bibliotek til én af byens velbesøgte arenaer for uformelle møder mellem borgere med forskellig baggrund, alder, holdning, etnicitet og historie. Møder af den karakter bidrager til tolerance, mellemkulturel forståelse – kort sagt, vi møder andre, der ikke ligner os selv. Bibliotekets uformelle og frie karakter modvirker ensomhed og isolation.

En del af bibliotekets DNA er, at det er for alle, åbent, tilgængeligt når borgerne har fri. Biblioteket er fælles ejendom, er gratis at benytte, og der er generelt en generøsitet og lyst forbundet med oplevelsen af biblioteket.

At gå på biblioteket er også at få en oplevelse af at tilhøre et fællesskab. Det gælder både det store, uforpligtende fællesskab af "os i Fredericia", de lidt mindre fællesskaber brugere imellem og mellem brugere og personale. Men det gælder også adgangen til tættere fællesskaber i mindre grupper omkring studier, læsning, skrivning, musik eller andre interesser.

Borgerne efterspørger i dag helhedsoplevelser. I en bibliotekskontekst betyder det, at biblioteksbesøget for borgeren ikke bare er at låne materialer. Der er et ønske og en forventning om, at rummene er indbydende, at der er venlige og lyse miljøer, plads til børnenes leg, en mulighed for at kunne slå sig ned og læse dagens avis, købe en kop kaffe eller blot mødes med en god ven. Biblioteket skal rumme overraskelser, udfordre på de vante forestillinger, tilbyde spændende debatarrangementer, inspirere og opfordre til at skabe noget selv.

Biblioteket fungerer som et arbejdssted for byens studerende. Selvom Fredericia ikke er en studieby, vælger mange unge at blive boende/at bosætte sig i byen, mens de studerer i andre byer. De efterspørger attraktive studiepladser på biblioteket.

Moderne mennesker efterspørger offentlige, indbydende, uforpligtende, ikke-kommercielle mødesteder, såkaldte "tredje-steder" mellem hjem og arbejde. Det er her, vi henter inspiration og bliver bekræftet i, at vi hverken er alene eller os selv nok. Fredericia Bibliotek fungerer som et tredje-sted, og har potentialet til at blive et kulturelt fyrtårn i FredericiaC, helst i et samarbejde med andre kulturinstitutioner, foreninger eller øvrige samarbejdspartnere.

Fredericia Bibliotek vil:

- tiltrække flere brugere og bidrage til at gøre byen til en klog, kreativ, inkluderende og sammenhængende helhed.
- arbejde for at blive en del af visionen om FredericiaC og i det arbejde vægte inklusionen af alle Fredericias borgere.
- øge fokus og engagement på biblioteket som et frit og åbent mødested.
- skabe et velkomstcenter, som er inviterende og åbner byen for såvel borgere som turister.
- Tilbyde studerende flere arbejds- og studiefaciliteter.

Spor 2 : Fredericia læser og lærer

Evnen til at læse er nøglen til et aktivt medborgerskab. Uden læsekompetencer kobles man af store dele af samfundslivet. Alt for mange børn forlader folkeskolen med utilstrækkelige læsekundskaber, ligesom en stor del af befolkningen ikke vedligeholder læseevnen gennem livet.

Læsning er imidlertid andet end læseevne – det er også læselyst. Litteraturen giver plads og mulighed for eftertænksomhed, indsigt i andre menneskers liv, giver udsyn og refleksion. Litteraturen er med til at få os til at forstå os selv og det samfund, der omgiver os. Litteraturen bringer os sammen.

Fredericia Kommune har meget fokus på læsning og udarbejdede i 2009 en læsestrategi "Fra sprog til læsning". Fredericia Bibliotek har tradition for et tæt samarbejde med kommunens skoler i forskellige sammenhænge, og naturligt også i læsesammenhæng.

Fredericia Bibliotek har skarpt fokus på at stimulere læselysten og ser opgaven i mange forskellige perspektiver. I et tæt samarbejde med tre skoler eksisterer der en faglitterær læseklub "**Åbning af faglitteraturen**", hvor formålet er at tænde lysten til viden og læsning gennem oplevelsesbaserede og eksperimenterende aktiviteter og et anderledes læringsrum. I forlængelse af folkeskolereformen har biblioteket udarbejdet et katalog over samarbejdstilbud til byens folkeskoler.

Fredericia Bibliotek deltager i **Bogstartprogrammet** som en naturlig del af det boligsociale arbejde. Antallet af **læseklubber** vokser og følger dermed landstendensen. Interessen for at dele læseoplevelsen med andre stiger, hvilket også kan ses af delta-gelsen i læsecafeer, udflugt til Bogforum, Unge-læseklub mm.

Biblioteket gør en stor indsats for **læsesvage** – såvel børn som voksne. Det giver sig udtryk i Læsehundekonceptet, hvor voksne blinde er indgået som en frivillig ressource. I et samarbejde med VUC har voksne ordblinde fået undervisning i områder, der relaterer sig til digitalisering af det offentlige. Et fast ugentligt tilbud om screening af ordblinde har været muligt gennem et samarbejde med AOF, ligesom Biblioteket er primus motor i driften af **ordblindenetværk** sammen med bl.a. Netværkslokomotivet, hvor der er plads til såvel informationsarrangementer som erfaringsudveksling.

Fredericia Bibliotek arbejder med *Guidet fælleslæsning* i udvalgte grupper og afprøver litteraturens og læsningens rolle i et bredere sundhedsperspektiv.

Biblioteket har en månedlig *klumme i Fredericia Dagblad*, hvor målet er at stimulere læselysten gennem diverse temaer og pudsige vinkler. Bibliotekets mange arrangementer generer læselyst af både faglig og oplevelsesbaseret karakter.

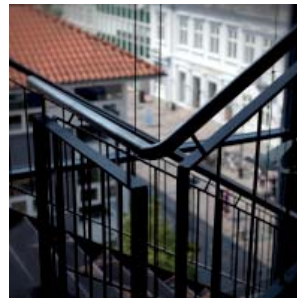
En af Fredericias udfordringer er det lave uddannelsesniveau i kommunen som helhed. Biblioteker understøtter såvel formel som uformel uddannelse på mange niveauer. Det foregår på flere måder lige fra den klassiske fremskaffelse af litteratur over hjælp til informationsøgning, hjælp til selektion af kilder til skabelse af attraktive studiemiljøer.

Generelt er biblioteket stadig et lærende sted, hvor det er det enkelte menneske, der er ansvarlig for egen læring, hvad enten det sker gennem deltagelse på et kursus, deltagelse i et debatarrangement eller via individuel fordybelse i bibliotekets materialer.

Biblioteket er den institution i Fredericia, der stimulerer læselysten gennem hele livet. Det er her, man finder et bredt udvalg af litteraturproduktionen – også den der falder udenfor bestsellerlisterne. Det er her, borgerne inspireres og udfordres, det er her de helt små børn får deres første oplevelser med billedbogen, og det er her, der er rum til at tale om læseoplevelsen og dele den med andre.

Fredericia Bibliotek vil:

- være opsøgende og afprøve litteraturen og læsningens rolle i mange forskellige kontekster.
- initiere fællesskaber med læsning som omdrejningspunkt.
- understøtte skolereformens intentioner gennem læsningsbaserede initiativer.
- arbejde med en tidlig sproglig indsats hos førskolebørn.

Spor 3 : Biblioteket som Fredericias kulturelle enzym

Fredericia har, sammenlignet med andre kommuner, et rigt foreningsliv og mange kulturelle ildsjæle. Der er en stor kreativitet og liv blandt græsrodder og forskellige organiseringer. Den kulturform kan ikke stå alene. Der er brug for robuste og kompetente institutioner, der kan samle, udføre, være inspirator og samlingspunkt.

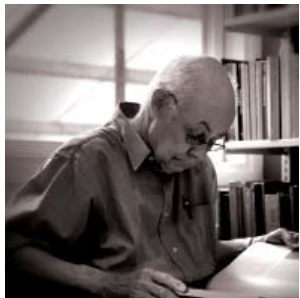
Borgerne i Fredericia viser gennem deres adfærd, at de gerne vil udfordres og lære, og de er meget aktive deltagere i kulturelle arrangementer – særligt med et fagligt indhold. Gennem de senere år har biblioteket fokuseret ressourcer og opbygget kompetencer, for bedre at kunne bidrage med udvikling af kulturelt indhold og overraskende oplevelser. Det gør Fredericia til en mere interessant og tillokkende by at bo i.

Bibliotekets professionelle engagement i information og kultur, kombineret med en daglig tæt kontakt med mange borgere, giver en god fornemmelse for, hvad der aktuelt rører sig, har tilstrækkelig substans, dybde og nyhedsinteresse. Biblioteket har et righoldigt arrangements- og oplevelsesprogram. Det er både mere traditionelle debat- og forfatterarrangementer, men også småevents i hverdagen, udstillinger osv. Det meste er skabt i et tæt samarbejde med foreninger, enkeltpersoner eller lignende.

Biblioteket mærker i stigende grad en efterspørgsel efter bibliotekets ressourcer, rammer og ikke mindst kompetencer til at få egne kreative idéer til at få fast form og blive udført. Bibliotekets rolle bevæger sig i disse år hen imod en vugge og et knudepunkt for borgernes kreativitet. Biblioteket er en kulturel dynamo i kommunen, og der eksisterer et frugtbart og sprudlende kreativt samspil på tværs af institutioner, bibliotek og enkeltpersoner.

For at kunne tilbyde aktualitet og relevans eksperimenterer biblioteket med nye formidlingsformer, hvilket bl.a. giver sig udtryk i:

- strandbibliotek på Østerstrand
- samarbejde med Fredericia Dagblad om debatkonceptet "7000 gode grunde"
- samarbejde med Fredericia Dagblad om en månedlig side i avisen
- samarbejde med aftenskolerne i Fredericia Debatforum
- sekretariatsfunktionen i Lillebælt Folkeuniversitet
- bogmesse på Social- og Sundhedsskolen
- samarbejde med banker, arkiver, foreninger, kirker og meget meget mere

De co-creative samarbejdsrelationer er vokset i betydning og antal, og der er også i de senere år afsat interne ressourcer til at håndtere den opgave. Borgerne ønsker involvering, og mange ser i dag biblioteket mere som et medborgerhus end en levenrandør af services.

Det politiske ønske om at intensivere samarbejdet over Bæltet og således binde Fredericia og Middelfart Kommuner mere sammen, peger naturligt på bibliotekernes kompetencer til at skabe en kulturbro over Lillebælt. Et samarbejde, der vil give synergi, fælles branding og flere kulturbrugere. Det vil skabe merværdi og udnytte ressourcer på tværs af bibliotekerne.

Biblioteket har generelt en høj troværdighed og er kendt som en fordomsfri og imødekommende institution med hele Fredericia som målgruppe. Det image hjælper biblioteket i rollen som attraktiv partner og kreativ ressource for lokale såvel som for udenbys aktører. Sammen gør vi Fredericia til en berigende og tillokkende by at bo og arbejde i.

Fredericia Bibliotek vil:

- virke som kulturelt knudepunkt og bidrage til at skabe sammenhænge og styrke samspillet mellem private aktører, civilsamfund og bibliotek.
- fastholde og videreudvikle samarbejdet med eksterne partnere for at optimere ressourceudnyttelsen og øge effekten af de fælles initiativer.
- udfordre, oplyse og stimulere til debat gennem arrangementer med kant, aktualitet og kvalitet.
- udvikle rollen som kreativ og velorganiseret ressource for foreninger og andre mennesker med projekter og ideer, der kalder på et kærligt skub for at blive til virkelighed.
- skabe ny værdi for flere kulturbrugere gennem styrket samarbejde med bibliotek og andre relevante partnere på tværs af Lillebælt.

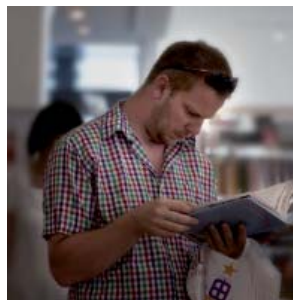
Spør 4 : Biblioteket for hele Fredericia

De sociale og uddannelsesmæssige udfordringer i nogle af Fredericias boligområder er betydelige og kræver koordinerede indsatser fra mange forskellige aktører. Biblioteket har gennem de senere år styrket sin tilstedeværelse i projekter og aktiviteter i områder, hvor beboere i stor udstrækning har brug for en direkte håndsrækning og nærværende støtte for at få nytte af bibliotekets ressourcer. Biblioteket har skabt kultur- og læringsaktiviteter i et tæt samarbejde med andre aktører i Korskær- og Sønderparken samt med beboere og lokale frivillige.

Biblioteket har:

- drevet vejledningsbutikken, som en uformel og uhøjtidelig hjælpefunktion for borgere, med behov for støtte til at finde rundt i det offentlige system.
- udbudt individuel tilpasset IT-undervisning.
- understøttet borgere, der på frivillig basis driver f.eks. lektiecafe og filmklub.
- deltaget i overordnet og tværgående styring, koordinering og optimering af ressourceudnyttelsen i området.
- etableret minibibliotek, som primært drives af frivillige.
- afholdt arrangementer med kulturmødet som omdrejningspunkt.
- understøttet læseaktiviteter for såvel børn som voksne.

Biblioteket har lang erfaring med at møde mennesker, hvor de er og etablere en ligeværdig samtale fra det punkt. Biblioteket har etik og kapacitet til at møde mennesker helt ude i lejlighedernes stuer, som det f.eks. er sket ved besøg med bogpakker hos småbørnsfamilier i Korskærparken. Den slags møder kan være et mikroskopisk, men for den enkelte familie et betydningsfuldt bidrag til at føle sig hjemme og medvirke til at reducere polarisering i samfundet.

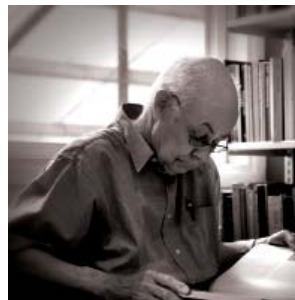
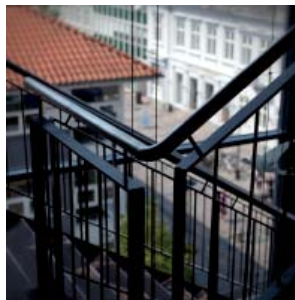
Spor 4 Biblioteket for hele Fredericia

Den mangfoldighed af borgere, der findes i Korskær- og Sønderparken, benytter sjældent Fredericias kulturtilbud. Den kulturelle mobilitet mellem de store boligområder og centrum er beskednen. Biblioteket ønsker at bygge bro og skabe og understøtte begivenheder og aktiviteter, der kan vække interesse blandt befolkningen i hele Fredericia og derfor give anledninger til at borgere bevæger sig ud af komfortzonerne for at opleve en anden bydel, end den man selv bor i, og lære nye bysbørn at kende.

Biblioteksservice bevæger sig fra at være et sted til at være en funktion. De decentrale tilbud bliver mere og mere differentierede og tager bestik af lokalsamfundets særlige behov. Fredericia Bibliotek ønsker at møde borgerne, hvor de er og bor, og sammen med dem udvikle tilbud, der matcher de konkrete behov.

Fredericia Bibliotek vil:

- indgå som ressource og partner i lokale møde- og væresteder sammen med boligorganisationerne.
- videreudvikle lærings- og kulturaktiviteter decentralt.
- skabe nye læringsrum og -muligheder.
- bidrage til at åbne kultur- og samfundsliv for borgere, der er uvante med at deltage.
- medvirke til at organisere offentlige begivenheder, der kan vække interesse blandt befolkningen i hele Fredericia og motivere borgere til at besøge bydele, de ikke kender til.

KULTUR | **CHOK**

FACEBOOK
BØGER
MAGASINER
FILM
MUSIK
SPIL
KURSER
ARRANGEMENTER
KULTURILBUD
KOMMUNIKATION
NET CAFÉ
NET MEDIER
HOT SPOTS

BIB

SPILLEVENDE **BIB** | **LIOTEK**

DINE PERSONLIGE ÅBNINGSTIDER